

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 52. Probatur quintò ex Joan. 14. Siquis diligit me, sermonem meum
servabit, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ificatione differentiam Salvator induxit, dicens, quod in terra illa bona caeleste semen, id est verbum Dei, aliud fecit fructum centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigeesimum, secundam differentiam recipientium, scilicet perfectorum, in quibus refert fructum centesimum; proficientium, in quibus sexagesimum; & incipientium, in quibus trigeesimum, prout Dionysius Carthusianus observat ad cap. 13. Matthaei. Tam ergo imperfecte (dummodo verè ac debite) quam perfecte poenitentes designantur per terram bonam, in qua caeleste semen profert fructum. Ad quod tamen quatuor sunt necessaria. 1.º quod semen recipiatur in intimo corde terrae, non in superficie dumtaxat. 2.º quod in terra firmiter radiceatur, & conserveatur, ut supra. 3.º quod non impediatur nec suffocetur per cupiditatem praedominantem. Quartum requisitum est patientia in expectanda & imploranda gratia, ut supra. Quia verò vel in aliquo, vel in aliquibus illorum requisitorum, vel in omnibus ut plurimum deficit poenitentia consuetudinaria, in solitae crimina, post confessionem, facile & citò relabentium: non mirum quod poenitentia ipsorum ut plurimum vel falsa sit, vel factum non debita, quòdque poenitentiae fructum non afferant in patientia, nec sint in quarta differentia supradicta, sed in aliqua ex tribus prioribus, vel in omnibus.

CAPUT LII

Probatur quintò ex Joan. 14. Siquis diligit me, sermonem meum servabit, &c.

843 **P**raeter ea quae de hoc argumento dixi libro praecedenti n. 519. & seqq. ubi ex pulcherrima S. Aedredi sententia demonstravi, quod verus Dei amor non probatur verbis, nec momentaneis & sterilibus affectionibus. Ex verbis illis Joan. 14. arguo sic: omnis ex toto corde conversus, diligit Deum (quia conversio ad Deum ex toto corde, non est sine amore Dei ex toto corde, ut demonstrabitur infra, ubi de contritione); sed qui diligit Deum, sermonem ipsius non solum servat, dum diligit, sed ex vi praesentis dilectionis, sermonem Christi in futurum servabit, ut Veritas dicit. Neque enim dicit: *siquis diligit me, sermonem meum servat*; sed *servabit*. Ex quo Gregorius homil. 30. in Evangelia infert: *probatio ergo dilectionis, exhibitio est operis, utique juxta verba Veritatis proxime citata, non utique operis momento transeuntis, sed operis in futurum manentis, ut amplius significant sequentia verba Veritatis: & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus*. Ad quae verba Gregorius ibidem: *Videte, quid Veritas dicat: veniemus, & mansionem apud eum faciemus*. In quorundam enim corda venit, & mansionem non facit: quia per compunctionem quidem Dei respectum percipiunt; sed, recurrente postea tentationis tempore, hoc ipsum quod compuncti fuerant, obliviscuntur; sicque ad perpetrata peccata redeunt, ac si haec minime planxissent. Qui ergo Deum verè diligit, in ejus corde Dominus venit, & mansionem facit: quia sic eum divinitatis amor penetrat, ut ab hoc amore tentationis tempore facile non recedat. Ad vosmetipsos ergo, fratres charissimi, introrsus redite; si Deum verè amatis, exquirite: nec tamen sibi aliquis credat, quiaquid sibi animus sine operis attestatione responderit. De dilectione Conditoris, lingua, mens, & vita requiritur. Nunquam amor Dei est otiosus. Operatur enim magna (sensu dicto) si est: si verò operari renuit, sed ab operando justitiam citò & facile recedit, qui se diligere dicit, verus Dei amor non est. Vide libro praecedenti n. 545. & conclude, quòd sicut solis verbis non probatur vera Dei di-

Tom. III.

lectio; ita nec vera poenitentia. Et sicut ad probationem amoris vita requiritur; ita & ad probationem poenitentiae. Denique sicut (Auctore Gregorio) veri amoris defectus rectè arguitur in iis qui, tempore tentationis, hoc ipsum quod compuncti fuerant obliviscentes, sic ad perpetrata redeunt, ac si haec minime planxissent; ita in iisdem rectè arguitur verae poenitentiae defectus.

844 Quod totum ex allato Evangelico textu cum Gregorio rectè deducitur. Necnon ex 1. Joan. 3. *Filioli, nemo vos seducat: qui facit justitiam, justus est... qui facit peccatum, ex diabolo est... Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate*, in occasione opere demonstranda, per actus virtuosos, pios, & charitativos, inquit Dionysius Carthusianus ibidem: paterque ex eo quod immediatè praecedit: *Qui habuerit substantiam hujus mundi, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo? Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate*, ita ut veritatem dilectionis in occasione demonstrarem per exhibitionem operis. Nam ut Salomon contellatur Prov. 17. *omni tempore diligit, qui amicus est; & frater in angustiis comprobatur*. Merito proinde subdit Joannes: *In hoc, id est per exhibitionem operis in occasione factam, cognoscimus quoniam ex veritate sumus, id est veraciter, non fallaciter diligimus, & in conspectu ejus suademus corda nostra, id est verè coram Deo ostendimus sinceritatem cordium nostrorum*.

CAPUT LIII.

Probatur sexto ex Jacobi 2. Quid prodest, si fidem dicat quis se habere; opera autem non habeat. Offende mihi fidem tuam sine operibus; & ostendam tibi ex operibus fidem meam. Fides sine operibus mortua est.

845 **T**extum hunc Dionysius Carthusianus ibi sic explicat: dicit fidem sine operibus, tempore opportuno productis, mandatorumque custodiis, non magis proficuum esse, quam pulchra verba sine effectu prolit indigenti, secundum quod Apostolus dicit ibidem: *si autem frater & soror nulli sint, & indigeant victu quotidiano: dicat autem aliquis ex vobis illis: ite in pace, calefacimini, & saturamini; non dederitis autem eis, quae necessaria sunt corpori, quid proderit? Sic & fides, si non habeat opera (id est, inquit Carthusianus, executionem praeceptorum, loco & tempore opportuno) mortua est in semetipsa: quia fides illa non est viva, quae per charitatem non operatur. Sed dicet quis (habens fidem per dilectionem operantem) tu fidem habes (sine operibus) & ego opera habeo (cum fide) ostende mihi fidem tuam sine operibus (quasi improperatorie diceret: hoc facere nequis, ait Augustinus) & ego ostendam tibi ex operibus fidem meam, id est per opera fidei, quae exerceo, tibi ostendam me fidem habere*.

846 Unde sic argumentor 1.º homo homini secundum Apostolum non potest ostendere, seu probare fidem suam per sola verba sterilia, sed per opera. Idem ergo dicendum de poenitentia. 2.º sicut non creditur homini, dicenti se habere fidem, quando in omni ferè occasione facit opera contraria fidei: sic non creditur homini, dicenti se ex toto corde poenitere, emendationemque proponere, quando in omni ferè occasione facit opera contraria illi poenitentiae ac proposito. Cum non sit ratio quoad hoc aliter philosophandi de poenitentia, quam de fide.

847 Confer quae de hoc argumento dixi libro praecedenti n. 514. & 515.

T